

time to momo

ZEELAND

ZEELAND

Cultuur, natuur, rust, ruimte, zee en land: in Zeeland kun je alle kanten op. Wandelen in de polders, zonnebaden op het strand, duiken in een van de wateren...

Maar het is ook de provincie waar je in bruisende dorpen en steden op fijne terrassen zit, de vis zo vanuit de zee op je bord terechtkomt en talloze streekproducten het proeven meer dan waard zijn. En als kers op de taart: Zeeland heeft de meeste zonuren van Nederland. Als dat niet genoeg redenen zijn voor een bezoek aan deze regio...

Time to Momo Zeeland laat je zien dat Zeeland niet *zuunig* is op het gebied van toffe hotspots en goede horeca. Zeeland moet je voelen, ruiken, proeven en beleven, en dat hoeft echt niet alleen tijdens de zomer te zijn. Met deze gids haal je alles uit je trip naar 'het Zeeuwse', ook in de herfst, winter en lente. Met wie ga jij de kou trotseren of dansen aan zee?

IT'S TIME TO MOMO!

LOCAL

MARGOT VERHAAGEN

WOONPLAATS

MIDDELBURG

WERK & BEZIGHEDEN

**JOURNALIST, PRODUCT-
ONTWIKKELAAR EN SALES-
EN MARKETINGMANAGER**

Margot kent Zeeland op haar duimpje. Ze is er opgegroeid en werd door haar ondernemende ouders mee op sleeptouw genomen, de provincie door. Dat kwam haar later goed van pas, toen ze zich specialiseerde in lekker eten en drinken in Zeeland. Ze schreef er eerder over in het boek *Zee-land 52 weken genieten*, voor uitgeverij mo'media. Daarnaast schreef ze wekelijks een column over eten en drinken in de *Provinciale Zeeuwse Courant* (PZC). Nu ze zelf verantwoordelijk is voor de marketing, communicatie en productontwikkeling bij het Zeeuwse babbelaarbedrijf JB Diesch en aan de wieg staat van Searoop, een biologische Zeeuwse limonadesiroop, komt alles samen. Zeeland is namelijk altijd in ontwikkeling en er gebeurt veel op het gebied van eten en drinken; Margot laat je zien waar je moet zijn om al het Zeeuwse lekkers te proeven.

INTRODUCTIE

WELKOM IN ZEELAND, BLIJ DAT JE HIER BENT

Zongen Saskia en Serge al in de jaren 70 over 'Zomer in Zeeland', zo deed BLØF dat jaren later dunnetjes over met 'Hier aan de kust' en 'Zoutelande (Blij dat je hier bent)'. Zeeland staat voor veel mensen synoniem aan zon, zee en strand. Dat kan ook niet anders, met een kustlijn van maar liefst 650 kilometer waaraan niet alleen stranden, maar ook havens, havenstadjes en natuurgebieden grenzen. Achter al die dijken, dammen en duinen is veel te doen, te zien, mee te maken, te proeven, te ervaren en te beleven. Toch zijn de Zeeuwen hier zelf nogal bescheiden over. 'Doe maar gewoon, dan doe je al gek genoeg,' is niet voor niets het credo van de Zeeuw. Toch is dat geheel ten onrechte, want dit is allemaal niet zo gewoon – en dat is precies waarom veel toeristen Zeeland zo graag bezoeken.

ARCHIPEL

Zeeland is een soort archipel; zeven eilanden die inmiddels met elkaar verbonden zijn via dammen, dijken, bruggen en keringen. Tel daar Zeeuws-Vlaanderen bij op, en je hebt een grote afwisseling in historie, gewoonten, streekproducten, gerechten en zelfs in taal. Een boterbabbelaar op Tholen heet bijvoorbeeld *kokkiene*, in Cadzand *sukerspekk'n*, in Vlissingen een spekje, in Westkapelle een blokje en in Middelburg gewoon een babbeelaar.

Zeeland had van alle provincies de meeste streekdrachten. Rond 1880 droegen alle Zeeuwen deze kleding. Hieraan was meteen te zien waar de mannen en vrouwen vandaan kwamen door het vaak grote verschil in kappen, rokken en sieraden. Het gaf daarnaast aan hoe arm of rijk ze waren. In het Zeeuws Museum zijn de klederdrachten onderdeel van de vaste collectie en kun je zien hoe bewerkelijk deze kleding destijds was.

Diverse onderdelen van streekdrachten zijn weer helemaal van deze tijd, zoals het schortenbont, dat zich prima leent voor pannenlappen of een keukenschort, en de Zeeuwse knop, die in verschillende hoedanigheden terugkomt als fietsbel, koelkastmagneet of oorbel. Deze zijn overal te koop, evenals blikjes babbelaars met afbeeldingen van streekdrachten.

ZEEUWSE ZALIGHEDEN

Voordat de toerist Zeeland ging bezoeken, werd er vooral van de landbouw en visserij geleefd. Zo komen de meeste bruine bonen uit Zeeland, net als bijna alle Nederlandse uien en suikerbieten. Door die suikerbieten ontstond er in Zeeuws-Vlaanderen begin vorige eeuw een hele snoep- en koekjes-industrie. Ook de Zeeuwse mosselen en oesters kun je tot ver over de provinciegrens op de menukaart vinden. Vooral de Belgen zijn er dol op, en de handel floreert, met Yerseke als kloppend hart. De oesterputten in dit dorp zijn nog steeds in originele staat en het bezoeken meer dan waard. Dat alles is te danken aan het feit dat de Oosterschelde de kraamkamer is van al deze zilte zaligheden, evenals het grootste en natste natuurpark van Nederland. Steeds meer duikers dalen in deze zeearm af, want het leven onder water is hier van een ongekennde schoonheid.

ZEEVARENDE ZEEUWEN

Door al dat water waren de Zeeuwen al vroeg een zeevarend volk. Zeeland was in de 17e eeuw een van de belangrijkste handelsgebieden van Nederland, en Middelburg was net zo belangrijk als Amsterdam. De Zeeuwen voeren over de wereldzeeën en dreven handel met de Oost en de West. De Zeeuwse VOC-kantoren en de werf waren in Middelburg gevestigd, en dat de VOC welvaart bracht,

kun je nog terugzien in de monumenten die een rijk verleden weerspiegelen. Zierikzee, Veere en Vlissingen profiteerden hier net zo goed van mee. Veel monumentenpanden dragen nu nog de namen van de steden waarmee handel werd gedreven. Deze handel draaide in eerste instantie vooral om peper en cacao; later om zijde, thee en porselein.

De Engelse en Franse concurrentie, samen met de enorme kosten van het bestuursapparaat en corruptie, zorgden voor de neergang van de VOC, die uiteindelijk in 1799 werd opgeheven. Met de kennis van nu weten we dat Zeeland een voortrekkersrol speelde bij de slavenhandel. Die zwarte bladzijde uit de geschiedenis wordt in Middelburg bij het Zeeuws Slavernijmonument ieder jaar op 1 juli met Ketikoti herdacht.

MIDDELBURG

**IN DEZE EEUWENOUDE STAD
STRIKEL JE OVER
HEDENDAAGSE HOTSPOTS**

Dankzij de vele kleinschalige winkels en terrassen op mooie pleinen, is Middelburg hipper dan hip. En wist je dat de hoofdstad van Zeeland meer dan duizend monumenten telt? Ze staan kriskras door de stad; vaak mag je er nog in slapen, shoppen of wijn drinken ook. Dat de zee en het strand in de buurt zijn, maakt van Middelburg een topbestemming. Niet alleen voor een weekend weg, maar zeker ook voor een langduriger verblijf.

MIDDELBURG

HISTORISCHE HOOFDSTAD MET ALLURE

De skyline van Middelburg wordt gevormd door het Stadhuis, de Oostkerk en de Lange Jan. Die laatste zie je al van verre en is de toren van het Abdijcomplex, waaromheen Middelburg is ontstaan. De abdij herbergt nu het Zeeuws Museum, dat aan het Abdijsplein ligt. Op dit mooie plein vinden 's zomers allerlei activiteiten plaats, en er zijn concerten tijdens het Zeeland Nazomerfestival.

Gedurende de Tweede Wereldoorlog werd Middelburg al in mei 1940 zwaar beschadigd. De stad werd herbouwd, maar je kunt nog steeds sporen vinden die naar de geschiedenis van Middelburg verwijzen. Zo hebben woningen vaak namen die verwijzen naar dorpen, steden en regio's waarmee handel werd gedreven, zoals Dieppe en Orleans, of namen die verwijzen naar schepen, zoals Het Vliegend Hert en De Bruinvish. Wanneer je een wandeling door de stad maakt, kun je ze niet missen.

Loop tijdens je wandeling zeker langs de jachthaven, waar veel passanten afmeren voor een bezoek. Kijk rond in een van de vele kunst- en antiekwinkels, of slenter vanaf de Rouaanse kaai naar de Dam door de Kuiperspoort, een eeuwenoud en autoluwe straatje. Lunch vervolgens op de oude Vismarkt onder de bomen en shop in hippe (vintage) kledingzaken. Je dag hier is zo gevuld.

Het stadhuis aan de markt is een van de belangrijkste laatgotische bouwwerken van Nederland en herbergt nu het University College Roosevelt. De vele studenten zorgen voor extra reuring in de stad. De Oostkerk, met zijn barokke uiterlijk, is de cultuurkoepel van Middelburg met tentoonstellingen, lezingen en concerten.

Er zijn door de hele stad en in het buitengebied veel bijzondere overnachtingsplekken om langer van deze stad te genieten. En misschien wel het allerleukste van Middelburg: de zee is nooit ver weg.

OOK DE MOEITE WAARD

BLOEMRIJK

Hier weten ze wat smaak is, en dat is aan alles te zien, zowel binnen als buiten. De gevel van **Huis van Bloemen** 9 is vrolijk versierd, en binnen worden al je zintuigen geprikkeld. Overal waar je kijkt is iets bijzonders en eclectisch te zien, zoals prachtige verse en zijden bloemen en bijzondere vazen van Doortje Ijpelaar en Des Pots. Eigenaren Peter en Bettina houden de Reigerstraat om de hoek fotogeniek met wisselende versieringen.

koorkerkhof 14, huisvanbloemen.nl

- 1 Vleeshal
- 2 Zeeuws Museum

● ETEN & DRINKEN

- 3 Het Koffiepand
- 4 Luuks Brood & Patisserie
- 5 De Herberg
- 6 Vert
- 7 De Basiliek
- 8 De Juf

● SHOPPEN

- 9 Huis van Bloemen
- 10 Moois & Meer
- 11 Design van Teun
- 12 Plantaardig
- 13 Hoplala
- 14 De Drvkkery
- 15 Maison de la Mer
- 16 Sebastian den Herder
Vintage & Design
- 17 Sweet Rebels
- 18 12% of Meer
- 19 Ami De Coco

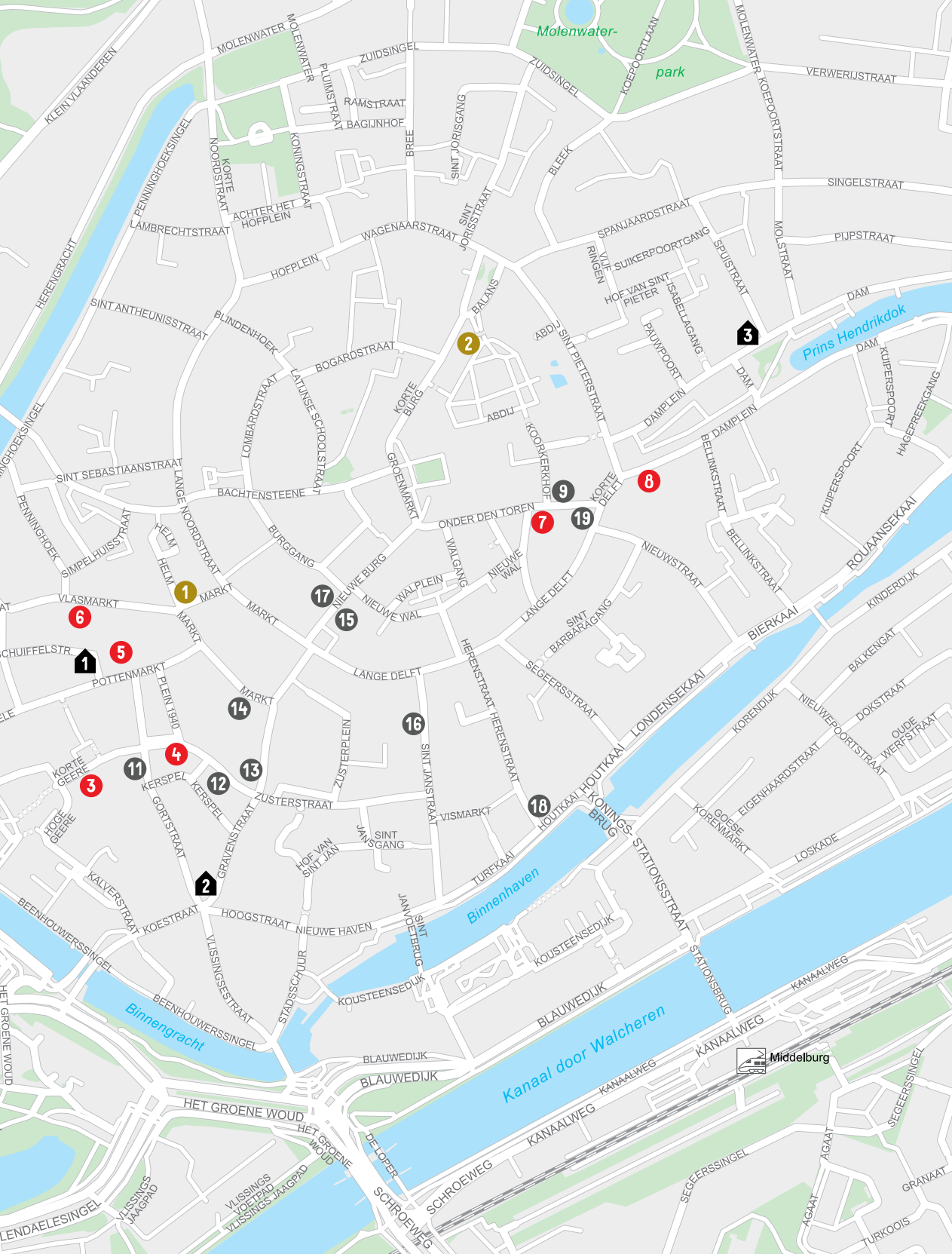
● LEUK OM TE DOEN

- 20** Houttuinen / Cinema
Middelburg

 BLIJF LOGEREN

- 1 Expresszo
Koffie & Kussens
- 2 Hotel Bruno
- 3 Logies aan de Dam

1 SPECTACULAIRE INSTALLATIES

Geen vlees maar moderne kunst tref je aan in de **Vleeshal**, de marktruimte in het voormalige stadhuis. De gotische architectuur, de tegelvloer en hoogte van de ruimte spreken tot de verbeelding van (inter)nationale kunstenaars. Zij maken regelmatig spectaculair werk, van video-installaties tot textielprojecten. Stap zeker binnen voor een tentoonstelling of performance.

markt 1, vleeshal.nl

3 ALL DAY BREAKFAST & LUNCH

Neem plaats in een treinbank of met je laptop aan een tafeltje bij het raam: gastvrouw Esther heeft hier een huiskamergevoel gecreëerd. Op de menukaart van **Het Koffiepand** staan veel vegan en gluten-vrije opties. De combiplank met snacks, waaronder *bieterballen* en *rendang jackfruit buns*, is een aanrader, net als de spelletjesavonden die ze organiseren.

korte geere 19, koffiepand.nl

2 WAANZINNIGE WONDERKAMERS

Diverse soorten Zeeuwse klederdrachten, een Mondriaan, wandtapijten gemaakt van schelpen en een Toorop; oude en nieuwe schatten vormen samen een interessant beeld van Zeeland. Er zijn 'wonderkamers' op zolder met bijzondere verzamelingen die je een frisse blik op de provincie laten werpen. Naast de vaste collectie zijn er wisselende tentoonstellingen met (jonge) makers die zich door het **Zeeuws Museum** laten inspireren.

abdij 3-4, zeeuwsmuseum.nl

4 AMBACHTELIJK BROOD EN PATISSERIE

Bij **Luuks Brood & Patisserie** bakken ze ambachtelijk zuurdesembrood met Zeeuwse bloem. Lekker, voedzaam en zonder poespas. Bestel een lunch to go of geniet aan een van de tafeltjes van een kop koffie met iets erbij. Wordt het een halfje brood of maak je een keuze uit de patisserie in de vitrine? De macarons, eclairs, meringues en ja, al het andere lekkers, zijn aanraders.

plein 1940 15,
luuksbroodenpatisserie.nl

5 HUISKAMER VAN MIDDELBURG

Dit is wel de leukste, met vintage ingerichte huiskamer van Middelburg. **De Herberg** heeft een afwisselende kaart, waar van de kaaskroketten van kaasboerderij Schellach en de pittige makreel aanraders zijn. Ook vegetariërs en veganisten komen hier aan hun trekken. Op het terras zit je van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat in de zon.

pottenmarkt 2, barherberg.nl

6 GROENTE IN DE HOOFDROL

Bij **Vert** speelt groente de hoofdrol. Vier gangen met steeds drie gerechten om te delen, bereid met producten van het seizoen, vormen hier het menu. Eigenaren Richard en Julia maken zoveel mogelijk zelf, ook de niet-alcoholische drankjes zoals kombucha. Het restaurant is sober maar gezellig ingericht en in de zomer eet je in de rustige tuin. Het brood komt van Oest (zie pagina 65).

vlasmarkt 27,
vertrestaurant.nl

12 STADSTUINWINKEL

Eigenaresse Femke is creatief met planten, potten en accessoires voor binnen en buiten; haar winkel **Plantaardig** groeit en bloeit. Op de stoep staan potten vol planten, binnen vind je meer dan tweeduizend kamerplanten en achter in de bijzondere tuin en in de kas nog meer groen, potten en creatieve toepassingen als glazen bollen met plantjes en boeketten met plantenstekken erin. zusterstraat 10, plantaardigmiddelburg.nl

13 WEERBERICHT: DORSTIG

Dorstig weer? Ga dan naar **Hoplala** voor bier of cider. Niet alleen Nederlandse, maar ook Franse, Duitse, Engelse, Belgische en Spaanse bieren staan hier op de kaart. Alle bieren zijn ambachtelijk en hebben een mooi verhaal. Eigenaren Stephanie en Marco vertellen je er graag meer over. gravenstraat 14, hoplala.nl

14 BOEKHANDEL EN DAGATTRACTIE

In **De Drvkery** kun je makkelijk verdwalen tussen (Zeeuwse) boeken, tijdschriften, vinyl, (woon)accessoires en schrijfwaren. Hier ben je wel even zoet, en nadenken over je aankoop kan in de bijbehorende brasserie, waar regelmatig boekpresentaties en andere liveoptredens zijn. De balie van de Drvkery is tevens de plaatselijke VVV. Hier boek je een stadswandeling of een ticket voor een voorstelling in de stad. markt 51, drukkerijmiddelburg.nl

15 ZEEUWSE PORTRETTE

In het sfeervolle **Maison de la Mer** vind je een uitgebreide keuze aan serviezen, kleden, kussens en andere fijne spullen voor in huis. Hier kun je grote foto's van Zeeuwse boerinnen aanschaffen die met goud beschilderd zijn door eigenaresse Carla. Ze zijn allemaal anders en allemaal even mooi.

nieuwe burg 6, maisondelamermiddelburg.com

20 VAN TERRAS TOT ARTHOUSEFILM

De Kloveniersdoelen is altijd een goed idee. In het statige gebouw met de hoge, scheve toren vind je de **Houttuinen**. Lunch uitgebreid in de tuinkamer of zoek een plekje op het terras in de grote tuin, waar je via de poort aan de zijkant kunt komen. Kinderen kunnen hier prima spelen, rondrennen en zich verstoppen. Bekijk zeker het programma van **Cinema Middelburg** voor de beste arthousefilms in de kleine of de grote zaal.

achter de houttuinen 30, dehouttuinen.nl, cinemamiddelburg.nl

BLIJF LOGEREN

1 ROOM WITH A VIEW

Expresszo Koffie & Kussens vind je midden in de stad. Dit kleine pand herbergt, naast koffiebar Expresszo, een bed and breakfast met twee comfortabele kamers met uitzicht. De zolderkamer biedt plaats aan drie personen die onder de hanenbalken willen slapen; de luxekamer op de eerste verdieping voor twee personen biedt uitzicht op de Pottenmarkt. Voor het zelfgemaakte ontbijt in de koffiebar kom je graag je bed uit.

schuifelstraat 1, expresszo-middelburg.nl

2 VOOR COOLE PASSAGIERS EN CITYTRIPPERS

De vier kamers van het centraal gelegen **Hotel Bruno** zijn ingericht met designobjecten, zoals bijzondere vloerkleden, beelden en wandobjecten. Nog niet uitgekeken op het Middelburgse nachtleven? Alle kamers hebben een *silent disco*.

varkensmarkt 1,
hotelbruno.nl

3 SLAPEN OP STAND

In het historische pand van **Logies aan de Dam** uit 1650 bevinden zich vier suites die van alle luxe voorzien zijn. Ontbijten kan er met het lekkers dat er standaard op de kamers staat – bij grote honger kun je aan de overkant bij De Juf (zie pagina 39) terecht. Er staan elektrische fietsen voor je klaar en in de bijbehorende Boutique aan de Dam kun je woonaccessoires, dames- en herenkleding en diverse hebbedingen shoppen.

damplein 31, logiesaandedam.nl